

/* ARVAMUSLUGU */

Soome keele õppest Pros

Magnus MELDRE

Jaanuaris sai alguse 4 kuud väldanud intensiivne soome keele õppimine Embassy of Education keeleõppes, uudse LIVE©-meetodi vahendusel, mille autoriks on **self-proclaimed** suursaadik Ott Ojamets, kes on selle kohta kirjutanud raamatu “Esimene meetod: keeled” ning hoiab selle rakendamisel üsna rangelt pilku peal.

Võimalus keelt õppida oli üllatavalt populaarne ning kirja pani end rohkem inimesi kui oli algselt planeeritud kohti. Eelkõige olid huvilised Sonera tiimist ning seda põhjusel, et praktiline vajadus igapäevaselt kasvõi natukenegi soome keelt osata, piisavalt suur.

Esimene meetod

Keeleõpe algas sissejuhatava seminaariga, kus tutvustati õppemeetodit ja tegevusi. Kahjuks ma ise seal osaleda ei saanud, kuna olin esimene kes joone alla jäi ning keelt õppima ei pääsenud. Minu õnneks otsustas üks huviline oma kohast loobuda ning juba nädal hiljem olin õppija rollis.

Sisuline õpe algas Ott Ojametsa raamatu “Esimene meetod: keeled” lugemisega. Raamat andis hea ülevaate kuidas keelt iseseisvalt õppida ning mida selleks tegema peaks. Näiteks kuidas peaks end seadma aktiivse keelekasutaja konteksti, kuidas tekitada õppeks sobilikku õhkkonda (tunned ennast justkui riigis, kus õpitavat keelt emakeelena räägitakse). Raamatu põhisõnum on meeldiv – uuri sind huvitava teema kohta infot ainult selles keeles, mida soovid õppida. Ott tõi raamatus näitena spordi – jah, tõesti, see huvitab mind ju ka.

Õppemeetodi alustalaks on keeleõppes väga revolutsiooniliste tänapäevaste võimaluste, sealhulgas interneti, kasutamine. Olgu siinkohal öeldud, et IT-inimesele tundub see kõik väga triviaalne, kuid paraku ei pruugi isegi IT-inimene tajuda, kui palju on tegelikult võimalusi päris keelekeskkonna loomiseks. Lihtsalt ei tule selle peale, et pea iga maailma keele kohta on internetis niivõrd palju avalikku ja tasuta kuulamismaterjali - *podcast*’id, kõikvõimalikud raadiosaated kõikvõimalike huvide kohta ning kusjuures seda ka eesti keeles.

15 minutit päevas

LIVE©-meetodi keskseks põhimõtteks on

iseseisev keeleõppega tegelemine ja nii iga päev. “Kõigest 15 minutit päevas, selle ikka ju leiad?” Kõlab hästi? Paraku on reaalsus see, et tihtipeale ei leia - räägin omast kogemusest. Tuleb tunnistada, et aja leidmine või planeerimine oli minu jaoks tõeline väljakutse – kujunes omajagu päevi, kus ei saanud ühtegi linnukest kirja. Tean, et selle probleemiga vaevlesid ka teised õpilased.

Õppe alguses tegi iga osaleja VAK-testi, et saada aru oma õppija tüübist. Lisaks seadis iga õpilane endale suured eesmärgid - kus nelja kuu pärast soovitakse olla ning nimetas kolm elulist olukorda kus on vaja õpitavat keelt osata. Seejuures õpetaja ei ütle kunagi, mida peab tegema, vaid on konsultant. Mina seadsin endale eesmärgiks saada aru igapäevaselt tööks vajalike rakenduste kasutajaliidestest, et oskaksin natukene ka turisticõnavara ja vajadusel oleks olemas baasoskused kliendile soomekeelse demo tegemiseks.

LIVE©-meetodi keeleõppe suurimaks plussiks pean seda, et kõik materjalid asuvad internetis. Kusjuures õppetabelit täidavad nii õpilane kui juhendaja. Pole raamatuid, vihikuid, isegi klassitunde ei pea olema. Piisab vaid motivatsioonist ja julgusest abi küsida. Ja abi sai piisavalt. Meetodi kohaselt toimuvad iganädalased kontakttunnid juhendajaga ning lisaks suhtlus e-posti, Skype või telefoni teel.

Väikesed eesmärgid

Kontaktitud vahelisel ajal tegeleb õppija iseseisvalt väikeste eesmärkide saavutamiseks. Näiteks harjuda keele kõlaga kuulates iga päev sama raadiosaadet, omandada sõnavara lugedes artiklit vabalt valitud teemal.

Minu eesmärkideks olid iganädalased kuulamisaated, hiljem lisandusid Taloussanomati äri uudised ning väga palju keskendusin kliendile demo tegemise oskuse lihvimisele.

Viimase hulka kuulus sõnade ja täpsete väljendite väljamõtlemine, juhendajaga õigekirja paikaloksutamine ning Oddcast programmi kaudu häälduse omandamine. Olgu täpsustuseks siiski öeldud, et päris demoni ma kliendiga siiski ei jõudnud. Põhjus naljakas – nimelt soomlased õppisid samal ajal ise inglise keelt ning neile oli olulisem meiega inglise keele harjutamise võimalus.

Kõige suurem edasimineku oli see, et kui varem blokeeris aju soomekeelse jutu kohe automaatselt ära ja andis errorit, siis täna keelt kuuldes on aju teisel lainel. Ohoo, kas ma saan sellest aru? Kas ma suudan noppida välja

tuttavad sõnad ja mõttest aru saada?

Mulle endalegi üllatuseks said minu poolt seatud suured eesmärgid täietud. Ja see toimus minu jaoks üsna vargsi, kaootilise kulgemise teel. Ilmselt siis ikkagi juhendaja oli piisavalt hästi kogu selle protsessi jooksul mind positiivselt õiges suunas müksanud. Ja kohati sai eesmärgi isegi ületatud – tänu algtasemel soome keele valdamisele ei pea pea ma enam klienti tüütama kasutajaliidese sõnastuse osas. Seega *win-win*.

Ühe kohtumise lugu

Istume soome keele juhendaja Heidyga Proeksperti Tallinna kontori taevakoruse rohelise sisekujundusega Gamma koosolekuruumis ning ma ühendan juhtmeid läpaka taha. Me kohtume alles kolmandat korda, sellest hoolimata on õhus tunda usaldust ja soojust. Aknast paistab sisse mahe hommikupäike ning teleka ekraan seinal võtab lillaka Sonera test-rakenduse pildi ette. Nii, valmis.

Juhendaja kohendab ennast toolil mugavalt istuma ja rüütab kohvi. Ta on valmis kuulama ja vaatama. Just nagu päris klient, päris koosolekul. Kursor püüab ekraanil soomekeelseid menüüvalikuid ja nuppe kuni õige vorm on leitud.

“Täna ma räägin, kuidas korporatiivklient saab oma töötajate mobiilseid liitumisi hallata ja meil on siin sellised võimalused,” vuristan ma peast vaevu arusaadavas soome keeles. Seejärel tuleb pikk paus ja juhendaja noogutab. Sai vist aru, võib edasi minna. Jupp vaikust ja mul

ei tule enam midagi meelde. Viimasena öeldud lauset kordasin ma hommikul vist oma 80 korda, kuid mis ma järgmiseks pidin ütleva? Vean pilgu paberile ja hakkam veerima: “Selle vormi kaudu saad otsida oma mobiilset liitumist...” Üritan samal ajal ka kursorit otsinguvormi kohal liigutada, et ta aru saaks, millest ma räägin.

Tegelikult juhendaja teab täpselt mida ja mis järjekorras ma räägin. Kõik sõnad, IT erialaterminid ja laused mida nendest saab moodustada, on juhendaja eelnevalt üle vaadanud. Lisaks käsime eelmises kontakttunnis terve esitluse lause-lause haaval läbi ja nii mulle see memo-spikker ju õigupoolest ka tekkis.

Veerin püüdlilikult esitluse lõpuni ja mõttes mõlgub ainult, et miks ma ometi seda kõike kodus kõva häälega läbi ei võinud lugeda? Ja siis see juhtub – ma jõuan oma lemmikosani ehk “See on kõik ja aitäh”. Sellele järgneb viisakas “Onko teilla kysymyksiä?” ning täpsustus, et kas sobib kui ma vastan inglise keeles.